

شورای
اتحادیه اروپا

بروکسل، ۲۰ ژانویه ۲۰۰۹

SN 1196/09

دستورالعمل های اتحادیه اروپا در مورد خشونت بر علیه زنان و دختران و مبارزه با هر گونه تبعیض بر علیه ایشان

دستورالعمل های اتحادیه اروپا در مورد خشونت بر علیه زنان و دختران
و مبارزه با هر گونه تبعیض بر علیه ایشان

۱- هدف و دستورالعمل ها

قبول دستورالعمل ها در ارتباط با خشونت بر علیه زنان و دختران یک علامت روشن از خواست سیاسی اتحادیه اروپا می باشد که موضوع حقوق زنان را بعنوان یک الویت مورد بررسی قرار داده و اقدامات دراز مدت در این زمینه انجام دهد. در تمرکز بر روی مسأله خشونت بر علیه زنان و دختران، اتحادیه اروپا اقدامات مؤثری بر علیه یکی از عمده ترین نقض تعهدات حقوق بشر در دنیای امروزه انجام خواهد داد.

این دستورالعمل‌ها بر اساس درخواست محکم چندجانبه، که تازه‌ترین رویدادهای مهم آن مطالعه عمیق دبیر کل سازمان ملل متحد در مورد تمام اشکال خشونت بر علیه زنان می‌باشد (۲۰۰۶)، کار بر روی شاخص‌های در ارتباط با خشونت که بوسیله خانم یاکین ارتوک (Yakin Ertük)، مأمور تحقیق ویژه در مورد خشونت بر علیه زنان (۲۰۰۸) صورت گرفته است، قطعنامه ۶۱/۱۴۳ سازمان ملل متحد در مورد تشدید تلاش‌ها برای از بین بردن تمام انواع خشونت بر علیه زنان (۲۰۰۶) و قطعنامه‌های ۱۳۲۵ (۲۰۰۰) و ۱۸۲۰ (۲۰۰۸) شورای امنیت سازمان ملل متحد در مورد زنان، صلح و امنیت، و همچنین قطعنامه ۲۰۰۵/۲۲۱۵ از پارلمان اروپا در مورد شرایط زنان در برخوردهای مسلحانه و نقش ایشان در بازسازی و روند دموکراتیک در کشورها بعد از برخورد، بندهای مربوطه از معاهدات حقوق بشر و قانون بشردوستانه بین‌المللی و مقررات رم در برقراری دادگاه جزائی بین‌المللی می‌باشد.

این دستورالعمل‌ها همچنین به منظور تشویق اجرای تعداد بیشتری از پروژه‌های ویژه که هدف آنها در باره زنان و دختران می‌باشد، که از جمله، بوسیله دست‌آویزهای اروپا برای دموکراسی و حقوق بشر، بلکه همچنین برای هرگونه دست‌آویز مناسب مالی دیگر از اتحادیه اروپا و کشورهای عضو می‌باشد.

قبول این دستورالعمل‌ها یک تأکید مجدد در مورد حقوق جهانی بشر می‌باشد.

۲- تعریف

به منظور اهداف این دستورالعمل‌ها، تعریف خشونت بر علیه زنان بر اساس اعلامیه حذف خشونت بر علیه زنان می‌باشد:

"عبارت 'خشونت بر علیه زنان' به معنی هر گونه اقدام بر اساس خشونت بر مبنی جنسیت که منجر به، یا امکان منجر شدن به، آسیب و لطمه جسمی، جنسی یا روحی با رنج بردن زنان گردد، شامل تهدید به چنین اقدامات، اعمال زورگوئی یا محرومیت خودسرانه از آزادی، چه اینکه در معرض عام صورت گرفته باشد و در زندگی خصوص می‌باشد".

اتحادیه اروپا به این سه هدف جدا نشدنی در ارتباط با مبارزه با خشونت بر علیه زنان تأکید می نماید: ممانعت از خشونت، محافظت از و کمک به قربانیان و تحت تعقیب قرار دادن مرتکبین چنین خشونت هائی.

۳/۱- اهداف عملیاتی

۳/۱/۱- ارتقاء تساوی جنسی و مبارزه با تبعیض بر علیه زنان

اتحادیه اروپا ذکر می نماید که موانع برای اجرای حقوق سیاسی و اجتماعی – اقتصادی ایشان زنان را در معرض خشونت بیشتری قرار می دهد. در این مورد، و با هدف ممانعت از چنین خشونت هائی، استراتژی کشورهای عضو و اتحادیه اروپا و اقدام خارجی ایشان می باید بویژه در ارتباط با مقررات و خط مشی های عمومی که بر علیه زنان و دختران تبعیض بوجود می آورد، و کمبود پشتکار در مبارزه با تبعیضی که در قلمرو های خصوصی و رفتار قالبی در ارتباط با جنسیت اعمال می گردد، تمرکز یابد.

۳/۱/۲- گردآوری اطلاعات در مورد خشونت بر علیه زنان و توسعه شاخص ها

علی الرغم موفقیت در سال های اخیر، اطلاعات کیفی و کمی قابل مقایسه صحیح در تمام رویه های متداول خشونت بر علیه زنان و دختران، و همچنین شاخص های مربوطه مورد نیاز می باشد، تا دولت ها قادر باشند که اقدامات و استراتژی های خود را با معلومات کامل در ارتباط با حقایق برنامه ریزی نمایند. هنوز به میزان قابل ملاحظه ای عدم توافق در انواع اطلاعات جمع آوری شده در ارتباط با گروه های جمعیت مطالعه شده و انواع خشونت های برآورد شده وجود دارد. اتحادیه اروپا کوشش می نماید تا دست افزارها بنیادی و سایر ابزارها را که باعث گردآوری اطلاعات گشته و به بالابردن ظرفیت های ملی برای جمع آوری و پخش قابل اعتماد، اطلاعات صحیح کمک می نمایند، تعیین نماید.

اقدام اتحادیه اروپا در مورد خاطر نشان سازی به دولت ها بر مسئولیت دوگانه ایشان برای جلوگیری و پاسخ به خشونت ها بر علیه زنان و دختران تمرکز خواهد یافت. ایشان وظیفه دارند که استراتژی های ممانعت کننده و استراتژی های برای محافظت و حمایت از قربانیان خشونت را به مرحله اجرا در آورده، و در تمام سطوح (محلی، ملی، منطقه ای و بین المللی)، و در تمام بخش های جامعه، بویژه بوسیله سیاستمداران، بخش های خصوصی و همگانی، انجمن های مدنی و رسانه های گروهی دعوت به اقدام نمایند. مکانیزم های نهادی اجباری در سطح محلی، منطقه - ای و بین المللی می باید به منظور اطمینان حاصل نمودن از اجرا، هماهنگی و ادامه این استراتژی ایجاد گردد.

۳/۱/۴ - مبارزه در مورد کیفرناپذیری اعمال کنندگان خشونت بر علیه زنان و دسترسی به قضاوت برای قربانیان حادثه

اتحادیه اروپا تأکید خواهد نمود که برای کشورها مهم می باشد که اطمینان حاصل نمایند که خشونت بر علیه زنان و دختران بوسیله قانون مجازات گردد و رسیدگی نمایند که اعمال کنندگان خشونت بر علیه زنان و دختران در حضور دادگاه مسئول اعمالشان شناخته خواهند شد. کشورها بویژه می باید در مورد اقدامات خشونت آمیز بر علیه زنان و دختران سرعت، با دقت، بیطرفانه و با جدیت تحقیق نمایند، و اطمینان حاصل کنند که سیستم عدالت کیفری، بویژه مقررات اجرائی و شواهد، در شرایطی کار می کند که زنان را به دادن شهادت تشویق نموده و حفاظت از ایشان را هنگامی که آنهایی را که این اعمال خشونت آمیز را بر علیه زنان انجام داده اند، تحت تعقیب قرار می دهند ضمانت می نماید، بویژه بوسیله اجازه دادن به افراد قربانی و نمایندگان ایشان که بر علیه آنها اقدامات مدنی بعمل آورده اند. مبارزه با کیفرناپذیری هم چنین اقدامات مثبتی از قبیل آموزش پلیس و مأمورین اجرای قانون، سازمان کمک های حقوقی رایگان و محافظت کامل از قربانیان و شاهدان و ایجاد شرایطی را که قربانیان دیگر از نقطه نظر اقتصادی به اعمال کنندگان خشونت بستگی نداشته باشند را در بر دارد.

۳/۲- ابزارهای های مداخله اتحادیه اروپا

ابزارهای مداخله اروپا می باید تمام ایفا کنندگان نقش در اتحادیه اروپا را، با شروع از سفارتخانه های کشورهای عضو، نمایندگان کمیسیون هیئت نمایندگان و دبیر کل عمومی شورای اتحادیه اروپا را دست اندرکار نماید.

اتحادیه اروپا اطمینان حاصل خواهد نمود که در مورد اشتراک مساعی مابین اجرای این دستورالعمل ها و سایر دستورالعمل های اتحادیه اروپا در مورد حقوق بشر، بویژه آنهایی که در ارتباط با حقوق کودکان و مدافعان حقوق بشر می باشد بررسی مناسب بعمل آورد.

بر اساس اهداف عملیاتی اتحادیه اروپا در شرایط مبارزه با خشونت بر علیه زنان، ابزارهای اصلی مداخله بقرار زیر خواهند بود:

۳/۲/۱- روش های عمومی

اتحادیه اروپا بصورت منظم مسأله مبارزه با خشونت بر علیه زنان و دختران و انواع اشکال تبعیضاتی که خشونت از آنها سرچشمه می گیرد را در روابطش با کشورهای ثالث و سازمان های منطقه ای مطرح می نماید. چنین روش هایی بویژه تا حدی بستگی به این دارد که از معیارهای بین المللی و تعهدات کشورها در آن منطقه تبعیت نماید، و در ارتباط با اجرای مؤثر از و بانجام رساندن کامل آن تعهدات خواهد بود. اتحادیه اروپا هم چنین اطمینان حاصل خواهد نمود که عطف به حقوق زنان در تمام دستورات نمایندگان ویژه و فرستادگان اتحادیه اروپا و نمایندگان شامل می گردد.

اتحادیه اروپا قبلا از شروع تمام اقداماتش موارد زیر را انجام خواهد داد:

- (الف) اشکال مختلف خشونت بر علیه زنان و دختران را تعیین کرده و اطلاعات مربوطه و شاخص های مربوطه آنها را تجزیه و تحلیل می نماید؛
- (ب) شناسائی کردن وجود قوانین و بکار بستن آن که صریحاً و بالفعل تبعیض آمیز بوده، و از چه طریقی این خشونت ها سرچشمه می گیرد؛

- (ج) شناسائی عدم حضور و / یا کمبود خط مشی های عمومی تعیین شده در پاسخ به خشونت بر علیه زنان؛
- (د) شناسائی دست افزارهای بین المللی برای محافظت از حقوق زنان که بوسیله کشورهای مربوطه تصویب شده است، شامل تردیدهای موجود و الحاق چنین مقرراتی به قانون ملی؛
- (ه) شناسائی توصیه های داده شده به آن کشورهای که بوسیله مکانیزم های منطقه ای و بین المللی در ارتباط با قانون زنان و خشونت بر علیه زنان.
- در روش های خود، اتحادیه اروپا موقعیت ها و ابتکارات را بویژه در موارد زیر قبول خواهد نمود:
- (و) تصویب اجلاس سازمان ملل متحد را در مورد حذف تمام اشکال تبعیض آمیز بر علیه زنان را در تفاهم نامه اختیاری خود، تفاهم نامه منشور آفریقا در مورد حقوق بشر و مردم در ارتباط با حقوق زنان در آفریقا و معاهده داخلی آمریکا در مورد ممانعت، مجازات و از بین بردن خشونت بر علیه زنان، تشویق خواهد نمود؛
- (ز) انصراف از قید و شرط هائی را که در ارتباط با گردهمائی ثبت گردیده است و بویژه آنهایی که متناقض با اهداف گردهمائی بوده، از جمله بر اساس تفسیر داده شده در ارتباط با آن قید و شرط هائی که بوسیله کمیسیون حذف تمام اشکال تبعیض بر علیه زنان (CEDAW) می باشد، تشویق خواهد نمود.
- (ح) ارائه گزارش ها را بوسیله کمک های فنی در صورت لزوم، به کمیسیون CEDAW در زمان های تعیین شده و باتمام رساندن گزارشات و توصیه های کمیسیون را تشویق خواهد کرد؛
- (ط) تبادل نظر و مشاورات منظم با مدافعان حقوق زنان و سازمان های زنان را ارائه خواهد داد؛
- (ی) مدافعان حقوق زنان و سازمان های زنان را تشویق خواهد کرد که دست اندر کار توسعه، اجرا و ارزیابی خط مشی ها عمومی در این زمینه گردند؛
- (س) کشورهای عضو به قبول تعهدات ویژه ای در مورد مبارزه با خشونت و تبعیضات بر علیه زنان در چهارچوب تجدید نظر دوره ای جهانی (UPR) تشویق خواهد نمود؛

(ع) توسعه دست افزارهای بین المللی و منطقه ای جدید مناسب را تشویق خواهد نمود.

۳/۲/۲- اقدامات اضافی ویژه برای مبارزه با خشونت بر علیه زنان

اقدام برای مبارزه با خشونت بر علیه زنان بوسیله روش های آغازگرانه زیر انجام خواهد گردید:

(الف) از طریق تشویق احضار نماینده تحقیقی ویژه سازمان ملل متحد در ارتباط با خشونت بر علیه زنان در مواردی که چنین خشونت هائی بسیار گسترده شده و عمدتاً مجازات نمی گردد؛

(ب) در شرایطی که ملاقاتی صورت گرفته شده است، بوسیله اطمینان حاصل نمودن از اینکه توصیه ها، نتیجه گیری ها و مشاهدات نماینده تحقیقی ویژه ادامه یابد؛

(ج) بوسیله اقدامات حمایتی برای مبارزه با کیفرناپذیری در ارتباط با خشونت بر علیه زنان و دختران بویژه از طریق بازبینی تمام مراحل قانونی در ارتباط با موارد چنین خشونت-هائی؛

(د) بوسیله حمایت از مدافعان حقوق زنان و مدافعان حقوق انسان مؤنث، بویژه آنهایی که تهدید شده یا کسانی که قربانیان بخصوص آزار و اذیت یا سرکوبی با هدف معین می باشند؛

(ه) بوسیله ارتقاء و حمایت از خط مشی ها و مبارزات برای بالا بردن آگاهی تساوی در امور جنسی و مبارزه با خشونت بر علیه زنان، بویژه مبارزات با هدف تأمین بالا بردن آگاهی بویژه در مورد مردان و پسران؛

(و) بوسیله ارتقاء و حمایت از مبارزات متمرکز شده بر غفلت های سازمان یافته نسبت به دختران، بویژه در ارتباط با ثبت نام رسمی تولد و تحصیل.

اتحادیه اروپا بررسی خواهد کرد که در صورتی که در موارد جزائی با اهمیت استثنائی، بویژه خشونت های مرتکب شده یا مدارا شده بوسیله دولت برخلاف تعهدات بین المللی و آزادیهای بنیادی نسبت به تمامیت جسمی و غیر تبعیضی، و در غیاب اقدام قانع کننده در سطح ملی اطلاع حاصل نماید، اقدامات ویژه انجام دهد.

این بخصوص در موارد قانون شکنی جنجال برانگیز صدق می نماید که یک یا بیشتر از موازین زیر را برآورده نموده است:

- ۳/۲/۳/۱ - مواردی در باره مرتکبین خشونت که محکومیت ایشان در دادگاه جزائی در ارتباط با اعمالی که انجام داده اند، به نسبت اهمیت جرمی که مرتکب گردیده اند غیر محتمل می باشد؛
- ۳/۲/۳/۲ - مواردی که از قربانیان خشونت که ایشان با احتمال زیاد هیچ گونه دسترسی به یک دادگاه مدنی یا جزائی مناسب، بدون تبعیض برای جبران خسارت نخواهند داشت؛
- ۳/۲/۳/۳ - مواردی که منعکس کننده یک عمل مکرر سازمان یافته بوده یا در سطح وسیع در ارتباط با آن قوانین و خط مشی دولتی وجود ندارد یا کافی نمی باشد، بویژه در مورد قضایای بسیار جدی، مانند آنهایی که درگیر قتل یا خودکشی اجباری که با نام شرافت انجام یافته است؛
- ۳/۲/۳/۴ - مواردی که در نتیجه قوانین و اعمال تبعیض آمیز انجام گردیده است؛
- ۳/۲/۳/۵ - مواردی خشونت، تهدیدات، آزار و اذیت و سرکوبی مدافعان حقوق انسان مؤنث.

۳/۲/۴ - چهارچوب تبادل نظر اروپا

اتحادیه اروپا بصورت مکرر موضوع خشونت بر علیه زنان و تبعیضی را که از چنین خشونت‌های سرچشمه میگیرد در تبادل نظرهای حقوق بشر و در سایر تبادل نظر های خط مشی اتحادیه اروپا در صورت ضروری بودن، مطرح کرده است.

این موضوعات می توانند در دستور جلسه برای چنین تبادلی نظر هائی یا بصورت یک موضوع خاص یا از طریق آمیختن با یک یا چند مورد بخصوص در ارتباط با جنیست بحث گردند.

در آن ارتباط، اتحادیه اروپا هرگونه توصیه پیامدهای مکانیزم های منطقه ای و بین المللی را برای محافظت حقوق زنان و مبارزه با خشونت بر علیه زنان، بویژه آنهائی که توسط مأمور تحقیق ویژه سازمان ملل متحد در مورد خشونت بر علیه زنان تنظیم شده است، آنهائی را که در ارتباط با زنان در چهارچوب EPU می باشد، پیامدهای توصیه های کمیسیون CEDAW، و آنهائی که بوسیله مکانیزم محافظت منطقه ای پیشنهاد گردیده است را تعقیب خواهد کرد.

۳/۲/۵- پیش نویس گزارش های حقوق بشر

در گزارش های خود، رؤسای گروه نمایندگی می باید بصورت سامانمند در تمام گزارش های خود بخشی را در مورد پذیرش تحلیل حقوق بشر در ارتباط با آزادی های بنیادی زنان، با عطف ویژه به حقوق ایشان در مورد تمامیت جسمی و عدم تبعیض و پذیرش تعهدات بین المللی دولت ها در ارتباط با خشونت بر علیه زنان شامل نمایند.

گزارش ها به مسائل زیر رجوع خواهد نمود:

- سازمان ها و سایر مکانیزم هائی که مسئول جمع آوری اطلاعات کمی و کیفی در سراسر منطقه و در تمام انواع محیط ها (خانه، محل کار، سازمان های آموزشی، بازداشتگاه ها و سایر سازمان های دولتی، و غیره) می باشند؛
- آمارهائی که بر حسب نوع جنسیت، سن و سایر عوامل و همچنین اطلاعات در مورد اشاعه آن آمار به گردانندگان اصلی مربوطه و عموم مردم تفکیک شده باشد؛

• چهار چوب قانونگذاری همانطور که در روش های اولیه تعیین گردید، و بویژه وجود تبعیضات حقوقی و اجرائی.

نمایندگان و اعزام کنندگان ویژه اتحادیه اروپا می باید حقوق زنان را در نظر بگیرند ولی می باید اطلاعات در مورد این موضوع را شامل گزارشات خود بنمایند.

۳/۲/۶ - ارتقاء حقوق زنان در کنگاشگاه های بین المللی

اتحادیه اروپا نقش فعال خود را در ارتقاء حقوق زنان و به ویژه جلوگیری از خشونت بر علیه زنان را، در کنگاشگاه های بین المللی (بخصوص در سازمان ملل متحد) ادامه خواهد داد. اتحادیه اروپا اطمینان حاصل خواهد نمود که با تمام واحد های حقوق زنان سازمان ملل متحد هماهنگی یکنواختی خواهد داشت و به حمایت از کار ایشان و ترویج پیام های واحد و با ارتباط منطقی در چنین کنگاشگاه هائی ادامه خواهد داد، که بدین وسیله تأثیر اقدامات اتحادیه اروپا در آن منطقه تقویت می گردد.

۳/۲/۷ - همکاری دوجانبه و چند جانبه

اقدام به منظور مبارزه با خشونت بر علیه دختران و زنان مطابق با اولویت در چهارچوب همکاری دو جانبه و چند جانبه در دفاع از حقوق بشر، با همکاری با جامعه مدنی، که شامل زمینه های آموزشی و حقوقی می باشد، خواهد بود. توجه ویژه ای به چنین همکاری در ابتکار اروپا برای دموکراسی و حقوق بشر، ولی از طریق سایر دست افزارهای مناسب مالی اتحادیه اروپا و کشورهای عضو مبذول خواهد گردید.

هدف از چنین همکاری، از جمله، حمایت از برنامه های جامعه مدنی، بویژه تمرکز بر روی قسمت های ارجح زیر خواهد بود:

- (الف) کمک به برنامه هائی که ارتقاء و اطمینان به عدالت را برای قربانیان خشونت که در دادگاه حضور می رسانند، فراهم می آورد؛
- (ب) کمک به منظور دسترسی به خدمات مناسب مراقبت که بصورت رایگان در زمینه های کمک در روانشناسی، کمک های حقوقی، مسکن و پیوستگی مجدد قربانیان خشونت و کودکان ایشان، از جمله، از طریق مبارزات در ارتباط با اطلاعات عمومی برای چنین خدماتی فراهم می آورد؛
- (ج) ارتقاء دسترسی و حق زنان و دختران به اطلاعات و خدمات تندرستی، بویژه در ارتباط با بهداشت در امور جنسی و تولید مثل، از جمله به منظور حفاظت بهتر از ایشان در مقابل عفونت HIV، تأیید اتحادیه برای اجرای کامل برنامه اقدام قاهره که در کنفرانس بین المللی نفوس و توسعه (ICPD) در سال ۱۹۹۴ اتخاذ گردیده و اقدامات اصلی برای کاربرد مداوم برنامه اقدام ICPD موافقت شده در ICPD + 5 و همچنین برای اعلامیه و برنامه کینهاک و طرحی برای اقدام پکن و اهداف توسعه هزاره؛
- (د) کمک برای ارتقاء برنامه هائی که زنان بصورت آزاد حقوق خود را به منظور اتخاذ تصمیم در ارتباط با تمایلات جنسی خود بدون اینکه تحت فشار قرار گیرند عمل نمایند؛
- (ه) کمک برای حمایت از برنامه هائی که هدف آنها گروهی از زنان باشد که ایشان نیاز به توجه ویژه دارند بخاطر این که تحت خطر افزوده بدلیل قربانی خشونت بودن قرار گرفته اند.

- (الف) ارتقاء و حمایت برای اقدام به منظور مبارزه با کیفر ناپذیری در مورد کسانی که بر علیه زنان و دختران مرتکب خشونت می شوند؛
- (ب) کمک برای آموزش در مورد حقوق بنیادی و دادن اختیار به زنان و دختران؛
- (ج) حمایت از مبارزات، از جمله در زمینه بالا بردن آگاهی و ارتباط، که در مورد برابری جنسی و اقدامات به منظور مبارزه با خشونت بر علیه زنان و دختران از طریق از میان برداشتن رفتار کلیشه ای جنسی که به خشونت بر علیه زنان و دختران کمک می کند، تمرکز می نماید؛
- (د) حمایت برای برنامه هائی که هدف آنها بهبود اقتصادی و استقلال زنان میباشد؛
- (ه) حمایت برای آموزش افسران پلیس و کارکنان دستگاه قضائی در مورد موضوعات در ارتباط با خشونت بر علیه زنان و دختران و عواقب چنین خشونت هائی.

۳/۲/۷/۳ تقویت ظرفیت ها

- (الف) تأمین همکاری برای طرح های اقدام ملی برای اجرای توصیه های کمیسیون CEDAW، که شامل اشاعه آن در باره آن می گردد؛
- (ب) تأمین همکاری برای شروع مکانیزم های هماهنگ شده مؤثر برای جمع آوری اطلاعات در مورد خشونت بر علیه زنان و دختران؛
- (ج) حمایت از سازمان های زنان و مدافعان حقوق بشر مؤنث، و بصورت کلی تر برای سازمان های جامعه مدنی که با خشونت بر علیه زنان مبارزه می نمایند؛

- (د) تأمین آموزش مناسب برای تمام افراد حرفه ای مسئول مواجهه با خشونت بر علیه زنان و دلایل و عواقب چنین خشونت هائی (پلیس، کارکنان قضائی، مراقبین تندرستی و بهداشت و افراد حرفه ای آموزشی، رسانه ها)؛
- (ه) حمایت از برنامه هائی که قدرت پلیس را برای مصاحبه در باره موارد خشونت آمیز، بویژه خشونت خانگی، از طریق آغاز تفاهم نامه های مداخله همگون شده، عطف به قطعنامه سازمان ملل متحد در مورد جلوگیری از جنایات و پاسخ های عدالت جزائی به خشونت بر علیه زنان را تقویت مینماید؛
- (و) حمایت برای تأسیس مرکز خدمات اداری غیر متمرکز شده برای بهبود وضعیت زنان؛
- (ز) تأمین همکاری برای طرح های اقدام ملی که قطعنامه ۱۳۲۵ شورای امنیت را اجرا می نماید.

۳/۳- ارزیابی

گروه کاری شورا در مورد حقوق بشر بصورت منظم اجرای این دستورالعمل ها را، از جمله بر مبنای گزارشی که بوسیله رؤسای هیئت های نمایندگی و بعد از مشاوره غیر رسمی با جامعه مدنی تسلیم نموده ارزیابی خواهد کرد. گروه کاری در مورد حقوق بشر شورا را در مورد کاربرد دستورالعمل ها مطلع خواهد نمود و به شورا هرگونه اصلاحات لازم برای بکار بردن در دستورالعمل ها را پیشنهاد خواهد کرد.

مقدمه ای بر موضوع خشونت بر علیه زنان، اشکال آن، دلایل و عواقب آن.

خشونت بر علیه زنان و دختران، در تمام اشکال مختلف آن، بصورت واقعی یک مصیبت است. اطلاعات در دسترس حاکی از این می باشد که این موضوع در سطح جهانی یک پدیده مرسوم است. اشکال نمایانگر چنین خشونت هائی بسیار زیاد، بر اساس بافت اجتماعی، فرهنگی و سیاسی جامعه مرتبط، متعدد و مختلف می باشد.

خشونت بر علیه زنان و دختران شامل، انواع خشونت های جسمی، جنسی و روحی می باشد (الف) که در داخل خانواده اتفاق می افتد (شامل انتخاب جنین بوسیله والدین براساس جنسیت آن، به استثنای موارد لازم پزشکی) و غفلت سامانمند نسبت به نوزادان دختر؛ ازدواج اجباری؛ ازدواج زودرس؛ خشونت مرتکب شده بوسیله والدین و همسران سابق؛ حمله بوسیله اسید؛ خشونت در مورد مهریه و کشتن بخاطر "شرافت"؛ خشونت و خودکشی اجباری؛ کتک زدن، سوء رفتار جنسی که به کودکان مؤنث در خانه تحمیل می گردد، شامل زنا با محرم؛ تجاوز از طریق شرکای دائمی یا هم خانه؛ قطع یا ناقص کردن آلت جنسی مؤنث و سایر اعمال مضر سنتی نسبت به زنان؛ (ب) که در داخل جامعه بصورت عمومی اتفاق می افتد (شامل تجاوز؛ سوء استفاده جنسی، آزار و اذیت جنسی؛ کلیه اشکال آزار و اذیت در ارتباط با جنسیت؛ ارباب در محل کار، در سازمان های آموزشی و در جاهای دیگر؛ قاچاق زنان و روسپیگری اجباری؛ نوع جدید بردگی، زن کشی، خشونت بر علیه زنان و دختران در مبارزات و شرایط بعد از مبارزه؛ قاچاق زنان به منظور استثمار جنسی و سایر اشکال استثمار؛ خشونت بر علیه زنان و دختران که شامل تمام اعمال فوق الذکر صرفنظر از اینکه بوسیله دولت انجام گردیده یا از آن غفلت شده باشد، می گردد.

باید در این جا این نکته متذکر گردد که، از آنجائیکه دبیر کل سازمان ملل متحد در مطالعه تفصیلی خود تصدیق نموده است، بیشتر خشونت ها بر علیه زنان بوسیله عاملین خصوصی صورت گرفته است و این شامل تعداد کثیری از افراد و سازمان ها می باشد، این عامل به هیچ وجه باعث برائت دولت از عدم اعمال تأثیر نفوذ به میزان مقرر، همانطور که در توصیه شماره ۱۹ کمیسیون از میان برداشتن کلیه اشکال تبعیض بر علیه زنان ارائه شده است، نمی گردد

بعضی از عوامل باعث می‌گردند که قربانیان در نتیجه تبعیض چند جانبه که هم در ارتباط با جنسیت ایشان بوده و هم در ارتباط با این حقیقت که ایشان متعلق به یک اقلیت شخصی یا گروه‌های قومی، زبانی یا مذهب ایشان، وضعیت مادرزادی زنان، زنان مهاجر، زنان پناهنده یا نقل مکان داده شده، زنانی که در محیط غیر پیشرفته یا جوامع روستائی دور افتاده زندگی می‌کنند، زنان در زندان یا زنانی که در یک محیط محدود با اثرات زیان بخش آن زندگی می‌کنند، زنان معلول، زنان حامل اچ ای وی مثبت، زنان با تمایلات همجنس‌گرایانه یا تمایلات مردانه، دختران جوان، زنان مسن یا بیوه، و قربانیان مؤنث سایر اشکال تبعیض تحمل کرده اند، آسیب پذیرتر گردند. نهایتاً در شرایط بحران یا مبارزات مسلحانه، استفاده از تجاوز، بردگی، سوء استفاده جنسی و استعمار نمایانگر گسترده و سامانمندترین خشونت بر علیه زنان می‌باشد.

به غیر از عواقب جدی برای سلامت جسمی (بویژه افزایش فوق العاده خطر عفونت اچ ای وی) و سلامت روانی قربانیان، خشونت بر علیه زنان همچنین دارای عواقب عظیم اجتماعی و هزینه عمده اقتصادی می‌گردد، که به آن هزینه ناپایداری سیاسی و اجتماعی که در نتیجه انتقال خشونت مابین نسل‌ها می‌باشد، اضافه می‌گردد. از اینرو خشونت بر علیه زنان در فقر آنها و همچنین خانواده‌ها، جوامع، اجتماعات و ممالک ایشان مؤثر بوده است. در نتیجه خشونت بر علیه زنان مانعی برای پیشرفت می‌باشد.

خشونت بر علیه زنان و دختران دارای بعضی دلایل ساختاری می‌باشد که شامل عدم تعادل تاریخی بین قدرت زنان و مردان و همچنین دختران و پسران، که در تعدادی از جوامع پیدا می‌گردد. علاوه بر آن، از عادت‌ها، سنت‌ها، و ارزش‌های مذهبی برای توجیه خشونت بر علیه زنان استفاده می‌گردد. عدم تعادل اقتصادی که زنان از آن رنج برده‌اند و فقدان استقلال ایشان عوامل بنیادی برای خشونت که آنها ظرفیت زنان به منظور عمل و اتخاذ تصمیم را کاهش داده و آسیب پذیری ایشان در برابر خشونت را افزایش می‌دهد، می‌باشد.

ناپایداری سیاسی و مبارزات مسلحانه منابع اضافی برای خشونت بر علیه زنان و دختران می باشند. حتی در زمان بعد از مبارزات مسلحانه، محیط برای خشونت برای مدت طولانی وجود دارد و در بسیاری از کشورها که مواجه با مبارزات مسلحانه بوده اند، افزایش قبول خشونت و تکثیر عظیم سلاح ها منجر به افزایش خشونت خارج از مبارزه مسلحانه می-گردد.

به منظور مبارزه با این مصیبت بصورت مؤثر بسیار اهمیت دارد که تمام جوانب در نظر گرفته شود.

چهارچوب قانونی بین المللی و تعهدات کشورها در مبارزه با خشونت بر علیه زنان

جامعه بین المللی متعهد شده است که حقوق و احترام زنان و مردان را از طریق تعدادی قرارداد و تعهدات سیاسی محافظت نماید. ۶۰ سال از اعلامیه جهانی حقوق بشر که در آن به وضوح تصریح گردیده است که "تمام انسان ها آزاد با احترام و حقوق مساوی دنیا می آیند" و اینکه "هر کس محق است که تمام حقوق آزادیها ی ذکر شده در این اعلامیه را بدون هیچ گونه تفاوتی، مانند ... جنسیت دارا باشد"، گذشته است.

کمیسیون از میان برداشتن تبعیض بر علیه زنان (CEDAW)، که اعمال گردهمآئی ۱۹۷۹ را بازبینی می نماید، خشونت بر علیه زنان را بعنوان شکلی از تبعیض در مفهوم گردهمآئی تعریف نموده است و این موجب گردیده است که موضوع در برنامه کاری مکانیزم های سازمان حقوق بشر اصلیت بیشتری پیدا نماید.

کنفرانس جهانی حقوق بشر، که در سال ۱۹۹۳ در وین تشکیل گردید، منجر به انتصاب یک نماینده ویژه در مورد خشونت بر علیه زنان بوسیله کمیسیون سازمان ملل متحد در مورد حقوق بشر در سال ۱۹۹۴ گردید، که متعاقب آن در همان سال مجمع عمومی اعلامیه از میان برداشتن خشونت بر علیه زنان را قبول نمود. کنفرانس جهانی جدا ناپذیری و جهانی بودن حقوق بشر را مجدداً تأکید نمود.

اعلامیه برخی از اقدامات را که کشورها می باید به منظور جلوگیری و حذف خشونت بر علیه زنان انجام دهند، ارائه مینماید. بویژه، از کشورها درخواست گردیده است که خشونت بر علیه زنان را محکوم کرده و به منظور احتساب از تعهدات خود برای از میان برداشتن چنین خشونت هائی متوسل به عادت، سنت یا مذهب نگردند.

طرح اقدام پکن که در سال ۱۹۹۵ اتخاذ گردید، حمایت ۱۸۹ کشور را در طی کنفرانس تاریخی سازمان ملل متحد در مورد وضعیت زنان در سطح جهانی را بدست آورد. این طرح دوازده قسمت را تعیین می نماید که نیاز به بهسازی دارند، شامل مبارزه با خشونت بر علیه زنان می باشد. این بخش ها که در کنفرانسی که در سال ۲۰۰۵ در نیویورک ترتیب یافته بود، در دهمین سالروز طرح مورد بازبینی قرار گرفت. حمایت اتحادیه از طرح پکن برای عملکرد در بالاترین سطح بوسیله رؤسای دولت ها در اجلاس سران در مادرید در دسامبر ۱۹۹۵ ابراز گردید.

از سال ۱۹۹۹، شورای اتحادیه اروپا - هر سال - پیامدهائی در مورد شاخص ها و موازین رجوع را اتخاذ می نماید، تا در نتیجه اطمینان حاصل گردد که بازبینی کار متعاقب سالیانه با هدف و ساختار تنظیم شده بیشتری انجام پذیرد. یک مجموعه از شاخص های کمی و کیفی که برای خشونت بر علیه زنان در سال ۲۰۰۲ تهیه گردیده است.

تجدید نظر ۵ ساله طرح پکن برای اقدام (پکن + ۵) از دولت ها درخواست نمود که اقدام لازم را برای از میان برداشتن خشونت بر علیه زنان بوسیله هر فرد، سازمان یا شرکت بعمل آورده و تمام اشکال خشونت بر علیه زنان و دختران را بعنوان یک جرم جزائی بحساب آورند.

قطعنامه ۶۱/۱۴۳ (۲۰۰۶) گردهمائی عمومی در تشدید کوشش ها به منظور از میان برداشتن تمام اشکال خشونت بر علیه زنان، که با توافق همگانی اتخاذ گردیده است، مجدداً تمام تعهدات بین المللی کشورها را تأیید کرده که شامل، تعهد به ارتقاء و محافظت از تمام حقوق بشر و آزادی های بنیادی برای زنان و دختران و اعمال هرگونه تأثیر و نفوذ به منظور جلوگیری، تحقیق و مجازات عاملین خشونت بر علیه زنان و دختران و تأمین حفاظت از قربانیان، و آن فقدان اقدام بر علیه تخطی ها و آسیب رسانی ها یا از بین بردن لذت استفاده از حقوق بشر و آزادیها ی بنیادی ایشان می باشد.

قطعنامه های ۱۳۲۵ (۲۰۰۰) و ۱۸۲۰ (۲۰۰۸) شورای امنیت سازمان ملل متحد اعلام نمودند که جامعه جهانی تقبل مینماید که با خشونت بر علیه زنان در شرایط برخورد مسلحانه مبارزه نماید. قطعنامه ۱۸۲۰ ارتباط مابین پابرجائی صلح و امنیت بین المللی و مبارزه با خشونت جنسی که زنان در شرایط مبارزه مسلحانه از آن رنج می برند را تأیید می نماید. قطعنامه ۱۸۲۰ (۲۰۰۸) که بند ۷ از مقررات ICC رم را در بر دارد، به دولت ها یادآور می شود که "تجاوز و سایر اشکال خشونت جنسی می تواند بعنوان جنایت جنگی، جنایت بر علیه بشریت بحساب آید یا بعنوان یک اقدام در ارتباط با قتل عام، تأکید نیاز برای مستثنی کردن جرائم خشونت های جنسی از مفاد عفو عمومی در متن روندهای قطعنامه مبارزه مسلحانه [...] بحساب آید.

قطعنامه ۲۲۱۵/۲۰۰۵ پارلمان اروپا در مورد وضعیت زنان در شرایط مبارزه مسلحانه و نقش ایشان در بازسازی دوباره یک روند دموکراتیک در کشورها بعد از پایان مبارزه، یک چهار چوب کلی برای اقدام اتحادیه اروپا در زمینه نگرانی-های در ارتباط با زنان در مبارزات مسلحانه، بویژه عاملین خشونت بر علیه ایشان را ارائه می نماید.

ابتکارات بیشماری در مورد خشونت بر علیه زنان نیز بوسیله شورای اروپا و OSCE انجام پذیرفته است که سازمان های اتحادیه اروپا در مورد آن نقش مهمی را ایفا می نمایند.

این قطعنامه ۲۰۰۵ پارلمان اروپا کوشش ها، قدم ها و اقدامات مؤثری را که می باید بر علیه مبارزه با این مصیبت بصورت مؤثر انجام داده شود، ارائه می دهد.

این دستورالعمل ها آن تعهدات را منضم به چهار چوب اتحادیه اروپا می سازد. در انجام این عملکرد، آنها اقدام اروپا را به منظور حفاظت از حقوق زنان و ارتقاء برابری جنسی در روابط خارجی، همانطوریکه در راهکار برابری مابین مرد و زن تعیین گردیده است، کمیسیون ۲۰۰۷ در ارتباط با تساوی جنسی و اختیار دادن به زنان در توسعه همکاری، پیامدهای شورا را در مورد آن ارتباط، و سایر دستورالعمل ها برای حقوق بشر که تحت حفاظت خط مشی امنیت و امور خارجی عمومی (CFSP) اتخاذ گردیده است، حمایت می نماید.

=====